

ZA NEKAJ VEČ KOT
2c na dan dobivate ...
3 NARODA
ARAVNOST NA DOM
(za nedelj in praznikov)
ČITAJTE, AS ZANIMA
No. 181 — Ste

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

VOLUME LIII. — LETNIK LIII NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 18, 1945 — TOREK, 18. SEPTEMBRA, 1945

Tel. CHelsea 3-1242

POZOR, NAROČNIKI

Naročnikom naznanjamo, da več ne pošiljamo potrdil za poslano naročnino. Zadržuje potrdilo poleg naslova na listu — do katerega dne, meseca in leta je naročnina plačana. Uprava

ZASTOJ V POGAJANJH GLEDE TRSTA

Ministrski svet petih velesil je sinoči naznanil, da mu je nemogoče sestaviti mirovne pogodbe z Italijo tekom sedanjega zasedanja v Londonu. — Besedilo pogodbe bo moralo biti predloženo ministrskemu svetu na prihodnji seji, ki bo kake tri ali štiri mesece po končani sedanji seji.

Včeraj je bilo na konferenci petih zunanjih ministrov jasno, da mirovne pogodbe za Italijo ne bo tako lahko sestavili, kajti vpoštevati je treba zahteve in protizhteve različnih držav in vsled tega so mnenja delegatov zelo različna. Vnanji ministri ne bodo mogli napraviti mnogo več, kot svojim namestnikom dati navodila, po katerih bodo sestavili mirovno pogodbo za Italijo.

Včeraj niso mogli niti pričeti razpravljati o meji med Jugoslavijo in Italijo, četudi je bila to poglavitna točka na včerajšnjem dnevnem redu. Jugoslovanski glavni delegat Edvard Kardelj je namreč došel v London pozno, ker ga je na potu zadržalo slabo vreme in je bil tudi pretruden, da bi prišel na konferenco, zato bodo o jugoslovansko-italijanski meji razpravljali danes.

Na včerajšnji seji so razpravljali le o manj važnih zadevah. Bili sta dve seji, ena dopoldne, kateri je predsedoval angleški vnanji minister Ernest Bevin, druga pa popoldne, kateri je predsedoval ruski vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov, ki pa je ves čas sam govoril. Toda vedeti je treba, da je treba vse, kar je govorjenega na seji, prestaviti v dva druga jezika — v tem slučaju v angleškega in francoskega — kar pomeni, da je imel Molotov vsake uro samo 20 minut časa govoriti.

Kar je Molotov povedal, je tajno, toda je neka zelo važna stvar, ki ni tajna. Proti ruski stališču zavzemata Amerika in Anglija mnogo močnejše nasprotno stališče, kot kdaj prej, odkar so postale članice Združenih narodov.

Zastopniki angleških dominijev so bili pripravljeni govoriti v imenu svojih vlad. Ravno tako sta bila pripravljena italijanski vnanji minister Alcide de Gasperi in italijanski poslanik grof Nicolo Carandini. Italijanska zastopniška se zavedata, da imata zelo težavno stališče in da zagovarjata zelo težavno stvar. Poleg

tega morata paziti, da svoje zahteve oblečeta v uljudne besede, kajti Italija živi še pod premirjem in je vsled tega še vedno sovražnica združenih narodov.

Italijanska delegata sta bila deloma zadovoljna, da mirovna pogodba ni bila včeraj sestavljena, kajti v takem ozračju bi bila najbrže zelo ostra. Obenem pa je jasno, da Italija ne more dolgo živeti pod premirjem. Italijanski ministrski predsednik Ferruccio Parri je tudi rekel, da v Italiji ni mogoče imeti volitev, dokler dežela ni svobodna in povedal je tudi, da Italija ne bo podpisala, ako bi smatrala, da mir za njo ni pravičen.

Parri je tudi nastopil proti jugoslovanskim zahtevam glede meje. Parri se zavzema za Wilsonovo črto iz leta 1919. Ta črta več ali manj preseka Istro na dvoje. Parri tudi nasprotuje črti, ki so jo zavezniške vojaške oblasti začrtale tekom vojne in ki se imenuje Morganova črta, ki daje Jugoslaviji vso Istro, toda Trst ostane pod Italijo. Kot pravi londonski list "Times", bodo Angleži predlagali kompromis med tema dvema črtama.

Angležem gre v prvi vrsti za to, da Trst ne pride v roke Rusom ali pa pod njihov vpliv.

Iz včerajšnjega poročila ministrskega sveta je razvidno, da bo poteklo še več tednov, predno bo sestavljena mirovna pogodba za Italijo in mogoče tudi še več mesecev. Poročilo namreč pravi, da bo po zaslišanju zastopnikov prizadetih držav glede jugoslovansko-italijanske meje cela zadeva prepuščena ministrskim namestnikom, ki bodo sestavili mirovno pogodbo, ki bo ministrom predložena na prihodnji seji. To pomeni, da bodo ministri svojim namestnikom mogli dati le splošna navodila za sestavo mirovne pogodbe. Prihodnja seja petih ministrov bo mogoče sredi oktobra, ali pa najbrže v novembru. Ko bo slednja mirovna pogodba sestavljena, bo predložena posameznim državam in morebiti celo mirovni konferenci.

PRESKUŠNJA BOMBE NA JAPONSKI LADJI

Japonsko oklopnico Nagato, ki ima 32.720 ton, ki je zdržala napad 500 ameriških aeroplanov in je bila po vojni najdena v vojnem pristanišču v Jokohami, bodo odpeljali 500 milj na morje ter bodo na njo vrgli atomsko bombo, da preiskujejo njen učinek in dosežjo, kakšne morajo biti bodoče bojne ladje.

Ameriška mornarica hoče s tem dognati: ali bo ena sama bomba potopila eno samo ladjo; kaj bo storila večjemu številu ladij; kak učinek bo na vodo.

Poročila iz Hirošime in Nagasaki pravijo, da se atomska bomba razleti navzgor in nato, ne pa navzdol. Z mornariškega stališča pa je uničujoča sila največja, ako bi atomska bomba eksplodirala pod vodo.

Mornariško poveljstvo bo na preiskušnjo povabilo tudi častnike.

Ruski patriarh v Ameriki

Poglavar ruske pravoslavne cerkve patriarh Aleksej je včeraj z aeroplanom došel na La Guardia Field v New Yorku. Iz Moskve se je pripeljal čez Sibirijo in Alasko. Na letališču ga je pozdravila delegacija pod vodstvom metropolita Benjaminja, ki je rekel, da je patriarh v prvi vrsti zato prišel v Ameriko, da poravnava spor med dvema strankama ruske pravoslavne cerkve v Ameriki in da se zahvali ameriški vladi in narodu za velikodušno pomoč Rusiji tekom vojne.

Leninova grobnica odprta

Grobnica Nikolaja Lenina iz rdečega in črnega mramorja na Rdečem trgu v Moskvi, ki je bila zaprta od pričetka vojne, je bila včeraj zopet prvič odprta in jo je obiskalo več tisoč ljudi.

Dobra letina v Ameriki

Navzlic velikemu pomanjkanju delavcev na farmah so ameriške farne letos pridelale toliko živeža, da morejo preživiti 200.000.000 ljudi. To je v svojem poročilu zagotovil profesor Henry Keller za gošpodarstvo in poljedelstvo na Rutgers vseučilišču.

MacArthur bo znižal okupacijsko armado

Zavezniški vrhovni poveljnik na Japonskem general Douglas MacArthur je včeraj naznanil, da bo okupacijska armada, ako se ne zgodi kaj nepričakovanega, v šestih mesecih znižana na 200.000 mož redne armade.

Associated Press poroča, da je to naznanilo presenetilo uradne kroge v Washingtonu.

MacArthur pravi, da zasedanje Japonske gladko napreduje in zatrjuje, da je s svojo politiko, ki jo zasleduje na Japonskem, prihranil milijone vojakov, milijone dolarjev in mnogo let.

Naznanilo generala MacArthura je razveselilo japonske kroge, kajti s tem je priznal, da se japonski narod strogo ravna po razglasu cesarja Hirohita; pa razveselili so se tudi ameriški vojniki in njihove žene, ki jih že komaj čakajo, da pridejo domov.

Japonska vlada si zelo prizadeva, da kolikor največ mogoče sodeluje z generalom MacArthurjem in je to najbolj pokazala s tem, da je odstranila vnanjega ministra Namoru Sigemien, ki je militaristično "navdahnjen", in ga nadomestila s Sigemur Jošido, ki je bil že enkrat zaprt, ker je nasprotoval vojni.

MacArthur je tudi razvil velik vzgojni program, v katerem je vključeno časopisje, radio in šole in po katerem bodo Japonci odvračeni od militarizma in pripeljani na pot demokracije.

V kaznilnici v Jokohami, kjer je nekoč stradal mnogo ameriških vojni ujetnikov, so bili zaprti zopet štirje osumljeni japonski vojni zločinci. Izmed 46 zločincev, ki jih je navedel general MacArthur v svojem seznamu, jih je sedaj na varnem že 29, dva sta se usmrtila.

General Jošio Šimocuka, součenece diktatorja generala Tozja, si je včeraj končal življenje s tem, da si je z nožem prečezal vrat. Šimocuka pa ni bil na MacArthurjevem seznamu.

In ker okupacija poteka tako gladko, je general MacArthur svoj glavni stan iz Jokohame

RUSI BODO ODŠLI IZ MADŽARSKE

Nek odličnih madžarskih uradnikov, ki je prišel iz Budimpešte v Stockholmu, je povedal, da se ruska armada pripravlja, da odide iz Madžarske. Budimpešta, ki je pred vojno štela 2.000.000 prebivalcev, jih ima sedaj komaj 1.250.000. Po zadnjem ljudskem štetju pride v Budimpešto na 116 žensk komaj 100 mož.

Buda na zapadnem bregu Donave je porušena, v Pešti pa je 19 odstotkov hiš zelo poškodovanih, 52 odstotkov manj poškodovanih.

Od železniške opreme je Madžarski ostalo ostalo samo 15 odstotkov lokomotiv in 20 odstotkov železniških voz.

Kot pravi ta uradnik, se agrarna reforma na priporočilo Moskve na Madžarskem ni obnesla. Kmetje pravijo, da deset akrov zemlje, ki so jo dobili od veleposestev, ni dovolj za eno družino, posebno še, ker nimajo poljskega orodja. Vsled

VI JAPONCI BODO POGNANI IZ KITAJSKE

Vrhovni poveljnik kitajske armade general Ho Jingčien je na častniškarski konferenci naznanil, da bo iz Kitajske izgnan vsak japonski civilist — možje, žene in otroci.

General je rekel, da bodo Japonci zbrani na posameznih krajih, kjer bodo čakali na prevoz. V Sanghaju bodo zbrani v Hongkev okraju, ki je bil dolgo znan pod imenom Mali Tokio. V Hongkev so pričeli pošiljati Japonce včeraj in končano mora biti v treh dneh.

Japonski vojniki v okoličih Sanghaja pa bodo poslani v prihodnjih petih dneh v koncentracijska taborišča, kjer bodo čakali, da bodo prepeljani na Japonsko.

Evropske novosti

V Evropi vlada vsestransko pomanjkanje. — Organizacija UNRRA ne posluje povsod, ker jej primanjkuje sredstev. — Lakota preti na Kitajskem.

POLOŽAJ V JUGOSLAVIJI IN NA GRŠKEM

Politično gibanje v Evropi.

Iz raznih krajev Evrope, — tako iz Anglije, kakor tudi iz Italije, Jugoslavije in Grške, prihajajo vedno bolj pogosto poročila o velikem pomanjkanju in bedi, katera vada med prebivalstvom na deželi.

V nekaterih krajih je položaj upravn neznosljiv in čuden, kajti smelo se lahko trdi, da samo v Evropi trpi kar 125 milijonov ljudi veliko pomanjkanje in da je med tem prebivalstvom kar 20.000.000 otrok, ki dobivajo le neznatne količine vsakovrstne, takozvane hrane in ki nimajo niti najpotrebnejše obleke. Ravno tak, ali pa še slabši je položaj na Kitajskem.

Iz Grške, kateri hočejo zapadni zavezniški kraj vse mizerije sedaj vsiliti še "kralja", se javlja, da je tamkaj med vsakimi sedmimi osebami, šest oseb brez čevljev in opank, tako da morajo hoditi bos. Tudi v Franciji je zavladalo veliko pomanjkanje obleke.

Najslabši je pa položaj v Jugoslaviji, kjer organizacija UNRRA baje več ne posluje. Iz Jugoslavije se namreč javlja, da je tamošnji položaj v tem oziru tako žalosten, da je sploh nepopisen. Kadar kedo umrje, potem pride veliko številu ljudi v dotično hišo, kjer ponujajo pokojnikovim sorodnikom in članom njegove rodbine velike svote denarja — za njegovo obleko. Ko je ta žalostna kupčija dovršena, pota se le še vsi pogreb ...

Rim, Italija, 15. septembra. — Msgr. Francesco Borgogni, ki je vatikanski nuncij pri italijanski vladi, je zanikal vest, da je obiskal bivšega angleškega ministrskega predsednika, Winston Churchillja, kateri je prišel v Italijo na počitnice in ki se mudi v mestecu Comovilla. Tozadevno znanje je objavil vatikanski list "Osservatore Romano" potem, ko je drugo časopisje trdilo, da je Churchill prišel na "počitnice" v Italijo, da pomaga i-

tega jih je mnogo šlo delat k svojim starim gospodarjem.

talijanskemu kralju ostati na omanem prestolu in tudi da poskrbi za to, da bodo zavezniški poskrbeli za to, da dobi Italija ugodnejše mirovne pogoje. Zavezniški namreč nameravajo preprečiti nadaljno izseljevanje iz Italije, kar bi se bolj pospeševalo pretečo revolucijo v Italiji.

Berlin, 15. septembra. — V ruskem delu Nemčije, je prebivalstvo odbralo novo nemško vlado, katero so ruske oblasti pod načelstvom maršala Gregorija Žukova, odobrile in potrdile. Nova nemška vlada bode poslovala pod nadzorstvom Rusov, tako, kakor poslujejo vlade v Italiji in drugod pod nadzorstvom zapadnih zavezniškov.

Prebivalstvo Nemčije, ki je v ruskem delu dežele, je imelo svoje lokalne volitve, katere so se povsod mirno završile, medtem, ko zapadni zavezniški še vedno nadaljujejo z pripravo za volitve v onem delu Nemčije, katerega so zapadni zavezniški zasedli.

Načelniki nove nemške vlade v ruskem delu Nemčije so: — Dr. Wilhelm Pfizner, prometni oddelek, socialni demokrat; Wilhelm Schraeder, pošta; dr. Ferdinand Friedensburg, premog in kurjivo; o b a sta krščanska demokrata; poljedelstvo — Dr. Buschmann — socialni demokrat; obrt — Leon Skrzypeczinski, komunist; finance — Heinrich Meier, demokrat; delo — Gustaf Gundlach; vzgoja — Paul Wandel, oba komunisti; pravo — Eugen Sciefer, liberalni demokrat, in narodno zdravstvo — Paul Konitzer, liberalni demokrat.

Mornarica se razorožuje

Admiral Denfied, načelnik urada za moštvo mornarice, je rekel, da bo do Božiča iz vojne mornarice odpuščenih 764.000 mornarjev in 75.000 častnikov. Tako bo mornariška sila znižana od 3.415.000 na 500.000 mož.

SODBA NEMŠKIH ZVERIN

V starodavnem mestu Lue-naburgu se je včeraj pričela sodnijska obravnava proti Josefju Kramerju, poveljniku ujetniškega tabora v Oswiecinu, ki je znan po imenu "belsenska zverina" po taborišču pri Belsenu, kamor je bil prestavljen iz Oswiecima, in proti 44 njegovim hlapcem, ki so obdolženi množičnih umorov.

Obravnavi predseduje general H. P. Berney-Ficklin, obtožnico pa zastopa polkovnik T. M. Backhouse, ki je v svoji obtožnici navedel, da ima na razpolago prič, ki je videla seznam 4.000.000 umorjenih v Oswiecinu.

Backhouse-jeva obtožnica pravi, da so ujetniki v taborišču stradali, da so bili prisiljeni do kanibalizma, da so žr-

tve pretepali in drugače mučili in da so mnogi ponoreli.

Med obtoženci je tudi več žensk, ki so bile nastavljene v taborišču v Oswiecinu in polkovnik Blackhouse pravi, da je bila najbolj kruta in zločinska Irma Grese.

NADŠKOF SPELMAN NA JAPONSKEM

Newyorški nadškof Francis J. Spellman je sedaj na Japonskem in je včeraj opravil sv. mašo na oklopnici South Dakota v Tokijskem zalivu. Pozneje je bil na kosilu pri admiralu Williamu F. Halseyu in je sprejel več sto častnikov.

SLAVNI IRSKI TEN

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

: 52nd YEAR :

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

ZA JUGOSLAVIJO —\$8.— LETNO; \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno soboto, nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1241

Pripravljanje za volitve v letu '46

Vojna je komaj mesec dni "končana", toda kljub dejstvu, da svetovni mir še ni podpisan, mora se naš kongres sedaj nazivati kot mirovni kongres. Toda kljub temu imenu, se pa obe glavni politični stranki v naši republiki pripravljati že sedaj na volitveni boj, oziroma na volitve, ki se bodo vršile leta 1946.

Zadnjo poslanico predsednika Trumana, v kateri se je bavil z takozvanim "New Deal"; njegove izjave glede zadeve "Pearl Harbor", oziroma preiskave, katere naj se vrši, da se dožene, kedo je zakrivil iznenaden napad na imenovano vojno pristanišče na otoku Oahu v neposredni bližini mesta Honolulu; in nesporazum v sedanjem kongresu glede popolne zaposlenosti našega delavstva v povojni dobi, — vse to kaže, da se bodo sedaj pričele debate med našima glavnima političnima strankama, da se na ta način pripravi volitvena kampanja za leto 1946.

Demokratije očitajo republikancem, da slednji v svoji sedanjih kampanji zlorabijo ime pokojnega predsednika Roosevelta v kolikor pride preiskava glede dogodkov v Pearl Harbor v poštev. Tudi trdijo, da se politično gibanje v naši republiki "giblje" proti desnici, in da se dežela vrača v starodavni konservativem.

Gre se toraj zopet za vprašanje, katera stranka naj v bodoče postane merodajna v našem zveznem kongresu. Republikanska stranka potrebuje osem naknadnih senatorjev in 28 kongresnikov, da pride do svojega zaželenega cilja.

Demokratska stranka je že sedaj pričela z svojimi pripravi za volitve v prihodnjem letu in sicer na ta način, da se je pričelo pripravljanje za organizovanje volitvenih odborov zlasti v onih volitvenih okrajih, kjer je število demokratskih in republikanskih volilcev skoraj jednako. Imenovana stranka je tudi že sedaj pričela z tiskanjem volilnih pamfletov, dočim se že sedaj vrše posvetovanja glede takozvanih politikov, kateri bodo drugo leto postali kandidati.

Republikanci so tudi ustanovili svoj lastni dnevni časopis, ki se tiska v 150,000 iztisih. Dosledaj se nimajo povoda napadati predsednika Trumana, toda te povode bodo gotovo konalo izdelali in "našli". Tako se zadržuje že sedaj v njihovih krogih, da Trumanova administracija prepočasi napreduje z ozirom na naše mirovno gospodarstvo in zaposlenost delavstva. Demokratije sedaj tudi dobro vedo, da bodo prihodnje leto izgubili mnogo glasov med nezaposlenim delavstvom, kajti pričakovati je, da se sedanje delavske razmere ne bodo poboljšale do prihodnjega poletja in jeseni. Vsled tega je mogoče, da pride povodom prihodnje volilne kampanje zopet do republikanskih obljub v obliki "full dinner pail".

Pri volitvah v dolenjo zbornico našega kongresa, se gre pred vsem za zmago v približno 100 volilnih okrajih. Za ostalih 435 okrajev je že sedaj dokaj dobro znano, kateri bodo postali demokratski in kateri bodo republikanski. Za končno odločitev je toraj omenjenih 100 okrajev velike važnosti za vse politike obeh velikih političnih strank.

V senatu, demokratska stranka ne bo imela toliko zagotovljenih sedežev iz držav našega juga, kakor jih ima sedaj, in tudi demokratske zmage v državah Pennsylvania, West Virginia, Missouri, Delaware in New York, bodo dokaj dvomljive, kajti znani magičen vpliv pokojnega predsednika Roosevelta, je za vedno zginol z njegovo smrtjo, tako, da nihče ne zamore izračunati, kako bodo izpadle volitve v prihodnjem letu.

Republikanci se že sedaj zanimajo za glasove bivših voljakov, in vse izgleda tako, da se bodo drugoletna volilna kampanja pričela izdatno preje, kakor običajno.

RUDNO BOGASTVO V BOSNI

Beogradska "Borba" je objavila članek, v katerem prikazuje stanje industrije, posebno v osrednjem bosanskem bazenu. Bosanska industrija je ena izmed temeljnih sil produkcijske moči naše države. Da niso mogli nemški in italijanski okupatorji ter njihovi hlapci izkoristiti rudniškega bogastva, so borci narodno osvobodilne vojske često napadali industrijska središča Bosne ter so rušili vse rudniške naprave. Zdaj ko je Bosna popolnoma osvobodjena se industrijske naprave zopet popravljajo. Industrijska podjetja obratujejo v vedno večjem obsegu. Poverjeništvu za rudarstvo v Sarajevu je izdelalo pregled, ki kaže, da se na ozemlju Bosne in Hercegovine nahaja verjetno 5 milijard ton premoga, kar bi zadoščalo za 700 let celo v primeru, da bi se predvojna kapaciteta teh rudnikov petkrat povečala. — Poleg premogovnega bogastva sta na ozemlju Bosne in Hercegovine dve ležišči železne rude, katero cenijo na 110 milijonov ton. Ti dve ležišči železne rude sta velikega pomena za našo železarsko industrijo. Osnovni problem za obnovitev bosanske industrije pa je vzpostavitev normalnega železniškega prometa. Na ozemlju Bosne in Hercegovine so mnoga industrijska podjetja že obnovila obratovanje. Ko se bodo

Dopisi

SANS-OVA SEJA V CHICAGO, ILL.

Chicago, Ill. — Redna seja podružnice št. 2 SANS, se vrši prihodnjo soboto, dne 22. septembra ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih, 1638 N. Halstead St. — Skozi dve leti in pol, odkar podružnica obstoji, smo imeli 30 rednih sej. Zanimanje za to delo in udeležba na sejah je bila prilično zadovoljiva za to malo slovensko naselbino, izvzemši zadnje poletne mesece, ko se je udeležilo naših sej komaj 8 do 14 članov, in tudi na svoje prostovoljne prispevke je veliko članov "pozabilo". Lahko bi človek sodil, da je radi slabe udeležbe na sejah, vzrok poletna vročina, ali žal, morda to ni glavni vzrok, — saj je bilo lansko poletje tudi vroče, pa je bilo zanimanje vse eno precej gorke. — Par članov, ali bolje rečeno bivših članov, mi je povedalo osebno: "Vojne je konec in organizacija kot SANS ni več potrebna. Jugoslavija je osvobodjena" itd. — Drugi morda tako mislijo in ne marajo naravnost povedati, radi "zameri". Potek razmer nam kaže, da je ta organizacija še vedno potrebna, če večina vas misli drugače, bi bilo vseeno prav, da pridemo vsi skupaj in se pogovorimo ter se vnaprej obdržimo to postojanko, da pomagamo po svojih močeh temu delu ali relfni akciji — ljudje v starem kraju potrebujejo pomoči. Apeliram na vse člane in bivše člane, pridite na prihodnjo sejo, če se strinjate ali ne, da obdržimo to postojanko. Povejte svoje mnenje, do bomo Slovenci v tem delu saj vedeli, pri čem do smo. Plačevati dvorano za sejo se skoro ne izplača za udeležbo in prispevke, kot je bilo zadnje mesece. Za nekaj rednih posetnikov sej, posebno pa za odbornike, je to precej mučno. Zaključiti moramo tudi če bomo imeli to zimo kako priredbo v ta namen ali ne (to je za pomoč ljudem v starem kraju).

Rojaki in rojakinje, Vaša, Tvoja in moja narodna dolžnost je, da pridemo skupaj prihodnjo soboto in se prijateljsko pogovorimo, kaj hočemo ali nečemo narediti.

Pozdrav vsem. Za podružnico. — John Turk, tajnik.

Iz Slovenije

OBNOVA V SLOVENIJI

Ljubljana (Tanjug). — Dne 23. junija je bil sestanek gozdnih posestnikov in delavcev pri Sv. Lovrencu na Pohorju, ki so se ga udeležili posestniki in delavci s Pohorja. Po političnem poročilu je podal načelnik gozdarskega oddelka za mariborsko okrožje pregled gozdarstva. Mariborsko okrožje ima 150 tisoč ha gozda. Lesnih izdelkov je dovolj. Zdaj so potrebni za obnovo Jugoslavije. Čez čas bomo lahko les namenili za druge surovine. Slovenci rudniki potrebujejo mesečno 4000 kubičnih metrov lesa, usnarjene smrekove lubje, papirnice les, mesta kurivo. Zato je treba dvigniti proizvodnjo in so gozdni delavci oproščeni vojaške službe. Ves les bo pravilno razdeljen, predvsem za gradnjo najnujnejših porušenih javnih zgradb. Gozdarsko orodje bo dobavljala jeklarina v Guštanju.

V rudniku Pečovniku, pri Ceiju je število zaposlenih delavcev doseglo skoraj normalno višino. Delo teče neprekinjeno v jami, in na dnevnem kopu. Rudnik zalaga s premogom.

normalizirale prometne zveze, pa se bo rudarstvo v Bosni tako razmahnilo, da bo v veliki meri pripomoglo k osamosvojitvi našega gospodarstva.

gom Celje in okolico ter mariborske tekstilne tovarne. — Premog pošiljajo tudi v Ptuj in na Dolenjsko.

TRAKTORSKI TEČAJ NA KRŠKEM POLJU

LJUBLJANA. — Pomanjkanje vprežne živine in delovnih moči v kmetijstvu je potrebno nadomestiti s čim smotrnejšo uporabo strojev, predvsem pa je to nujno potrebno pri obdelovanju zemlje. Med štiri letno okupacijo je ostalo mnogo orne zemlje v Sloveniji neobdelane in zanemarjene. Najbolj pomoči potrebno je zapuščeno Krško polje. Zato je ministrstvo za kmetijstvo v sporazumu z okrajnimi odbori OF določilo, da se bo pred tedni razpisani traktorski tečaj vršil na Krškem polju. — Pri tem bodo tečajniki imeli priliko, da se temeljito priučijo traktorskemu oranju, obnem pa bo s tem izorana precejšnja površina neobdelane zemlje. Po končanem tečaju bodo vozniki-traktoristi nameščeni na kmetijskih strojih postajah, katerih organizacija je pravkar v teku, ali pa v že obstoječih strojnih zadrugah, kjer pride v poštev traktorsko oranje.

V zvezi s tem obvešča ministrstvo za kmetijstvo vse prijavljence iz novomeškega, ljubljanskega in celjskega okro-

Igo Gruden:

V BURJI

(Taborišče Visko, marca 1943)

V burji nam vsa noč šotori
kakor jadra plahutajo;
v sinji vedrosti obdajo
nas gore ob prvi zori:
v snegu Julijske planine,
Krniške, še Dobomihi,
niže griči valoviti,
in neskončnost te ravnine:
kolika lepota zemlje!
In nad vsem zanos Triglava,
Tih spomin v srce priplava,
ko ga pogled moj objemlje.
Slika je Ljubljane v meni:
v zimskih jutrih zameglenih
zdaj zvonik se cerkev njenih
barke jumbor potopljene.
Zdaj pomlad iz tega kraja
nese ji radostne klice,
mi ne smemo ven čez žice,
čuden nas nemir nardaja.
Vedrega zanosa išče
misel od izgnanstva mrka:
na srce pomlad že teka,
v burji gre čez taborišče.

ja, da se tečaj prične 18. julija 1945 v Krškem. Vsak prijavitelj naj prinese s seboj pribor za umivanje, porcijo, žlico, dvojno perilo, 1 odedo in za 2 dni hrano. Stanovanje, in hrana bosta brezplačna.

Za vse one tečajnike, ki so se prijavi iz mariborskega okrožja, bo poseben tečaj, ker je za tečaj v Krškem iz ostalih okrožij dovoljno število prijaviteljev. Kraj in pričetek tečaja za mariborsko okrožje bo javljen pravočasno.

NOV GROB V PENNI

Kaylor, Pa.—Dne 14. avg. je tukaj umrl Joseph Crnjari, star 62 let in doma od Crkvenice na Primorskem. Zapuščena žena, dve hčeri in dva sinova (enega v armadi v Italiji). V Forest City, Pa. umrl je John Pevc, dne 12. avg., star 57 let doma iz St. Lovrenca na Dolenjskem, odkoder je prišel v Forest City 1913. Pokopala ga je rudarska naduha, za katero je bolehal zadnja tri leta. Zapuščena žena, dva sinova (v Nemčiji), dve hčeri in dva brata, enega v Clevelandu, drugega v stari domovini.

NOVI GROBOVI V CLEVELANDU

Dne 29. avgusta je umrla Marija Štamfel. Rojena je bila v vasi Čaber, fara Dragana, ter je bila tri leta stara, ko so jo starši pripeljali v Ameriko. Poleg soproga Antona, doma iz Oseline, zapuščena tukaj dva sinova, Franka in Pvt. Andreja, ki je bil na fronti ranjen ter se sedaj zdravi v Crile vojaški bolnišnici, dva brata, John in Joseph Wolfe, štiri sestre: Mrs. Julijo Novak, Mrs. Vero Benčina, Mrs. Katharina Dolinar in Miss E. Wolfe, ter tri vnuke.

Dne 3. septembra je umrla v Mt. Sinai bolnišnici Mary Jakša, rojena Piškurič, stara 48 let. V bolnišnico je bila odpeljana, ko jo je zadela kap in zdravniki so ugotovili, da je podlegla možganski izkrvavitvi. Doma je bila iz Jesenovic blizu Metlike. Tukaj zapuščena soproga Mike, doma iz sela Novaki, štiri otroke: Pfc. Edwarda, ki se nahaja na dopustu iz Nemčije, Barbaro, Raymonda in Jamesa, dve hčeri, Elizabeth v McKees Rock, Pa. in Mrs. Kate Mandergo v St. Joseph, Mo., ter tri brate v stari domovini.

Češki rabelj obešen

Ljudsko sodišče v Pragi je obsodilo na smrt nemškega gestapovskega voditelja v Pragi tekom nemške okupacije Kurta Blaschkovitschko, ki je na tisoče nedolžnih žrtev poslal v smrt. Takoj po obsodbi je bil v soboto obešen.

RAZGLEDNIK

VLADARICA BOLGARSKE

Vrhovna tajnica bolgarske organizacije "Domovina s Fronta", oziroma bolgarskega narodnega odbora, je Cola Dragojeva, mala rudečelasa in modrooka rodoljubkinja in najboljša organizatorica bolgarskih rodoljubov in vsega bolgarskega napredništva. — Kot tajnica narodnega gibanja za popolno svobodo, Dragojeva dela kar po 18 ur na dan. Ona je izredna in tudi najboljša govornica v državi.

V odboru imenovane bolgarske "Domovinske Fronte" je štirinajst moških, toda Dragojeva nadkriljuje vse odbornike, tako da je londonska "Times" nedavno objavila članek, v katerem imenuje Dragojevo, da je "pravi vladar vse Bolgarske". Splošno je znana tudi pod imenom Sonja. Leta 1923. ko je bilo 20 let, so je ubili očeta, ki je bil nižji železniški uradnik, — ker ni hotel postati član bolgarskega "Gestapa", katero organizacijo je tedaj osnoval in ustanovil bolgarski kralj Boris. Tekom prihodnjih dveh let je Sonja, kot predstojnica tajne dijaške in delavske organizacije, bila v neprestanem boju z kraljevimi teroristi in morilci, katerih naloga je bila ovaditi oblastim vsakega kmeta in delavca, ki ni bil zadovoljen z svojo osodo in teroriistično Borisovo vlado.

Leta 1925 je politična policija v Sofiji doznala za njeno stanovanje v bolgarskem glavnem mestu, kjer je stanovala pri nekem somišljeniku. Dva policaja sta skušala priti v to stanovanje, da ju aretuje, toda Sonja je ustrelila enega, in njen tovariš drugega. Potem je kar 200 tajnih policajev to stanovanje oblegalo, toda dve in pol ure jima niso zamogli priti do živga. Nekaj nad dvajset policajev je bilo tem povodom ustreljenih in policija je dobila naknadno pomoč. Tekom nadaljevanja boja, je Sonja in tovariš padel. Toda Sonja je nadaljevala z bojem sama na ta način, da je streljala sedaj skozi eno okno in potem skozi drugo, dasiravno je bila osemkrat ranjena. Končno so jo vendarle prijeli in sodišče jo je obsodilo na smrt radi "rovanja proti državi". Šest dni, predno bi mor

O postopanju zavezniških čet na Koroškem

LJUBLJANA, 1. julija, ("Slov. Poročevalec") — Na izjavo britanskega veleposlaništva, da temelje poročila o slabem postopanju britanskih oblasti s koroškimi Slovenci na izmišljenih vesteh, odgovarja teografska "Politika" s članom:

KAJ GOVORE DEJSTVA

Iz same izjave britanskega veleposlaništva lahko izvaja-

mo: 1.) Da so zavezniški podvzeli proti članom slovenskega narodno osvobodilnega odbora na Koroškem akcijo "čisto vojaškega značaja."

2.) Da so zavezniške vojaške oblasti aretirale in izgnale preko meje določeno število jugoslovanskih državljanov.

3.) Da so zaprle jugoslovansko tiskarno.

4.) Da so zavezniški vključili v "Posvetovalni odbor" 11 Avstrijcev in samo 1 Slovenca kar je v primeri v številnim razmerjem med tamkajšnjimi Avstrijci in Slovenci mnogo premalo.

5.) Da izganjajo Slovence iz Koroške, zato, ker so "jugoslovanski Slovenci" in se jim ne verjame, da so doma na Koroškem. Trditve veleposlaništva, da so vse te mere "čisto vojaškega značaja" in v soglasnosti z operativnimi navodili v pogledu umika jugoslovanskih čet ter da ta akcija ni imela nikakršnega političnega značaja, v ničemer ne opravičuje teh ukrepov. Kakšne vojne potrebe so zahtevale od zavezniškov, da so na primer zaprli na Koroškem slovensko tiskarno?

Navedena dejstva, katera je priznalo celo britansko veleposlaništvo in jih poizkušalo opravičiti, ne nudijo v resnici niti približno popolne slike zavezniških ukrepov na Koroškem.

Vrnimo se na pritožbe britanskega veleposlaništva, ki so zapadene v petih točkah in katere se trudi, da jih prikaže neosnovane:

1. Britanci so aretirali veliko število Slovencev, ki so poznani po svojem protifašističnem prepričanju. V dokaz temu moremo navesti mnogo konkretnih primerov. — Omejili se bomo samo na nekaj izmed njih.

Marij Trgost je bil 4 dni v zaporu v Beljaku, ker je delil protifašistične letake. Antifašist Kumar Adolf in Kumar Alojzij iz St. Vida na Glini sta bila zaprta zato, ker sta se hoteli udeležiti 2. ženskega razvidno iz napisov. Poleg te antifašističnega kongresa v Ljubljani v Cvečku pri Bistrici z Rožu so bili zaprti antifašisti Konrad Svegel, Matija Vajsic in Ivan del Fadro. V Bistrici v Rožu je bil zaprt na izdajanje glasil "Mohorje-Hojcel Pepi. Na rojstni dan ve družbe".

3. Koroška "Landesregierung" je bila ustanovljena v zvezi z bivšim gauleiterjem dr. Rainerjem in sicer z namenom, da izvaja antislovensko in pronacistično politiko. Britanci tega ne ovirajo. Angleške čete so vkorakale v Celovec dne 8. maja in list "Karntner Volkzeitung" je priobčil uvodni članek, v katerem poziva na oborožen odpor proti jugoslovanski invaziji pod pangermanskim geslom "nedeljive Koroške". Isti list je prinesel v svoji številki z dne 10. maja na prvi strani govor gauleiterja dr. Rainerja, v katerem pravi, da njega kot narodnega socialista sovražnik ne bo hotel priznati kot voditelja Koroške in ga poslušati. Zato je bila ustanovljena "Landesregierung", ki so jo angleške oblasti mirno gledale vse do 24. maja. Šele takrat in to na protest jugoslovanskega tiska so angleške oblasti izdale formalno izjavo, da ne priznavajo "Landesregierung". Toda takoj nato so vključile veliko število članov "Landesregierung" a v svoj novo ustanovljeni posvetovalni odbor za Koroško. Poleg drugih so postali člani: Hans Fisch, Hans Ferkisch, Albin Čovenik in Ferdinand Vodenik.

Člani tega posvetovalnega odbora Fisch, Ferkisch, Herke, Brandt, Čovenik in Vodenik so poznani pristaši "Anschluss-a" in pangermanizma. Vsi razen Hanija in Stupanca so pristaši pomembnevalne politike nasproti koroškim Slovincem. Evo še nekaj primerov: V občini Plajberku so Jugoslovani postavili za predsednika Posingerja. Takoj po svojem prihodu so ga Angleži odstavili in na njegovo mesto imenovali organiziranega člana narodno-socialistične stranke Petra Serajnika, za tajnika pa tudi narodnega socialista Kovarča, ki je preganjal Slovence. Dovolili so povrnitev v občino tudi Hitlerjevemu Mihaelu Maurerju, "Bauernführer-ju", ki je bil zbežal skupno s Kovarčem. V občini Bajdišah so Angleži zamenjali slovenskega predsednika za nacističnega Karla Blatnika.

V občini železni Kapli so na mesto Franca Smrtnika, imenovanega od Jugoslovancev, Angleži postavili Franca Piskernika, organizatorja narodno-socialistične stranke v tem kraju. V pomoč so mu dali dva tajnika, obadva organizirana člana narodno-social. stranke. In tako dalje.

4. Nova policija, ki so jo sestavili zavezniški, ima v svojih vrstah večino bivše člane gestapa in SS-organizacij. Vse njih točk. Toda tu še nekaj točk je jasno razvidno iz prejšnjih primerov: V občini Bekštajnu so Angleži postavili za predsednika Hitlerjevega pristaša Hansa Jančka iz Beljaka. Vsi člani občinskega odbora razen enega so tudi Hitlerjevci. — Hitlerjevo orožništvo, ki je pred prihodom jugoslovanske vojske zbežalo, se je sedaj, zaščiteno od Angležev, vrnilo ter nadaljuje svoje delo. V občini Suhi je bil za časa Hitlerjevega režima komandir orožniške postaje Hauptwachtmeister Solar, a v občini Zvabeku Oberwachtmeister Majer. Obadva sta bila razglašena Hitlerjeva pristaša. Zato ker sta preganjala Slovence, sta pobegnila pred Jugoslovani, toda sta se po prihodu angleških čet, oblečena v njihove uniforme, zopet vrnila. Obadva sta nadaljevala nacistično propagando in preganjanje Slovencev, kakor sta bila navajena delati pod Hitlerjem.

Taki slučaji so bili v vseh krajih. Člani policije v Celov-

cu in orožništva po vaseh so večinoma isti ljudi, ki so pripadali policiji Hitlerjevega režima. Angleške zasedbene oblasti ne kažejo nobene želje, da izčistijo policijo in orožništvo. Dejstvo je, da v novi avstrijski policiji in orožništvu, organiziranem na ukaz angleških zasedbenih oblasti, kakor je javljeno v "Karntner Nachrichten", ni niti enega Slovenca.

5. Nad Slovenci v Koroški se izvaja teror. Že samo dejstvo, da so na oblasti ostali večinoma sami stari Hitlerjevci, nam to jasno dokazuje. — Mnogo ljudi je bilo aretiranih pod prevezo "kršitve policijskih predpisov" ali "prekoračenja policijske ure". V smislu sedanjih predpisov se smejo oddaljiti od mesta stanovanja za 10 km samo one osebe, ki imajo za to dovoljenje občinske uprave. Teh dovoljenj pa Slovenci ne morejo dobiti iz neostavnega razloga, ker so predsedniki in tajniki občin še vedno nacisti in to celo v krajih, kjer so pred priključkom Nemčiji bili predsedniki in tajniki občin Slovenci. Koroški Slovenci so 17. junija priredili na Blatu pri Plajberku narodno svečanost. Pevovodja slovenskega pevskega društva Mate Krajnc iz Nonče vasi je dne 16. junija prireditev prijavil angleškemu poveljstvu v Plajberku, ki svečanosti ni zabranila.

Popoldne drugega dne, ko je bila na proslavi množica ljudi, slaveča zmago zavezniškov nad Hitlerizmom, je vas Blato obkolila angleška vojska s tanki, odvojila moške od žensk, vse p risotne legitimirala in aretirala 6 najuglednejših Slovencev iz različnih občin Podjune. Prepeljani so bili v pliberške zapore, kjer so bili zaprti 12 dni. Poleg tega so Angleži preiskali hišo uglednega slovenskega kmeta Lovrenca Huseka. Koroški Slovenci so proslavljali zmago zavezniškov s pesmijo in narodnimi plesi, kar ne more biti v nasprotju z zakonom ali predpisom angleških okupacijskih oblasti. Isti dan so imeli nacisti na Bregu pri Plajberku tajni sestanek, o katerem je bila angleška zasedbena oblast ob-

HELP WANTED ::
20 GIRLS WANTED
Experienced and Inexperienced
PERMANENT LAUNDRY JOBS ON
SHIRTS AND MANGLES
Good Pay — Excellent Working
Conditions
PRIVATE STEAM LAUNDRY
1220 — 37th AVE., at 13th STREET,
LONG ISLAND CITY
(1811—183)

WANTED
HOUSEKEEPER
Experienced, middle-aged, Jewish cooking, 2 in family. Care small apartment, separate room, private bath, good salary, references. Call or phone:
L. FELDMAN, 1810 Avenue J, Flat-bush, Brooklyn. — ES 7-7505
(181—183)

WANTED
MOTHER'S HELPER
sleep in, light housekeeping, small apartment, 3 year child, good pay. Call mornings:
ESplanade 2-7975
(1811—183)

POTREBUJE SE HIŠINJO
za skrbni dom, njehteljce, izvežbana, da prevzame oskrbo otrok — fant 14 mesecev star. Majhen apartment, 2 odrasla, pralni stroj, navadno kuhanje, dobra plača, izvrstno dom za sposobno hišnjo, ki se zanima za stalno službo. Počitnice s plačo.
PR 3-1144
(1811—183)

POTREBUJE SE
HIŠNO DELAVKO
DOM UČITELJICE, 4 ODRASČE-NE — BLIZU SUBWAY
Telefonirajte BO 7-7117
po 4 popoldne ali koncem tedna
V ponedeljek pred 12. opoldne:
torek po 4. popoldne
(181—182—184)

POTREBUJE SE
KUHARICO — DOBRA PEKINJA
SPI NA SVOJEM DOMU, 6 DNI V TEDNU, DRUGA POMOČ.
PLAČA \$35 — NA TEDEN
SC 4-0380
(1811—183)

POTREBUJE SE DEKLE
v starosti od 25 do 35 let. Izurjena, splošno hišno delo, nobenega pranja. Priprosta kuharica, 6 sob, apartment, 3 odrasli, večerji prosti, lastna soba in kopalnica, radio. Oglasite se ali telefonirajte SU 7-5773 — Mrs. E. W. Ginsburg, 473 West End Ave., N. Y. C., Apt. 7C
(181—183)

POTREBUJE SE
HIŠNO DELAVKO
LAHKO DELO
POMAGATI PRI OTROCIH
DOBRA PLAČA
DOBER DOM
ES 2-0991
(181—183)

POTREBUJE SE
HIŠINJO
LAHKO KUHANJE
LEPA PLAČA — LAHKO PRANJE
5½ DNI, SPI NOTRI ALI NA SVOJEM DOMU, PRIPROČILA
SH 3-6364
(181—183)

WANTED
PULLERS & LOADERS
STEADY WORK
NEW AMERICAN STEAM
LAUNDRY
1628 BRONXDALE AVE
BRONX
(181—187)

POTREBUJE SE ŽENSKO
ZA POSPRAVLJATI
SAMO OB SOBOTAH
POKLICITE ZJUTRAJ, PRIJETNA OKOLICA — PRIPROČILA NISO
POTREBNA
640 — 50th ST., BROOKLYN
WINDSOR 5-4249
(179—181*)

POTREBUJE SE
HIŠINJO — KUHARICO
3 ODRASČENI, SPI NOTRI
DRUGA POMOČ
DOBRA PRIPROČILA
MU 2-2462
Pokličite ob delavnikih.

Opozorite še druge, ki ne štajo "G. N." na to oglas. — Mogoče bo komu vstrčeno.

slovenskem delu Koroške je še danes prežet s fašističnim duhom. Pri upravnih ustanovah in angleških zasedbenih oblasteh uživajo nacisti več zaščite in podpore kakor Slovenci, ki so se borili proti fašističnemu primerov med številnimi drugimi sličnimi terorji. To so dejstva. In to je samo nekaj primerov, ki bi jih mogli navesti.

Enostavna trditev, da takšno zavezniško stališče nima političnega značaja in da je samo posledica vojaških potreb, ni nobeno opravičilo. Vojaški razlogi so p rnehali biti v veljavi po 9. maju, a politične posledice takšne zavezniške uprave so silno dalekosežne. — Jugoslaviji ne more biti vse-

eno, pod kakšno politično upravo bo ena izmed provinc, v kateri žive mnogostevilni Jugoslovani. Jugoslavija ne more dovoliti, da so še danes, po zmagi Združenih narodov Slovenci na Koroškem, ki so se edini v mejah starega rajha z orožjem v roki uprli Hitlerju, preganjeni tako, kakor so bili preganjeni pod nacistično upravo.

Ta zavezniška politika na Koroškem pa poleg tega budi razočaranaje nad zavezniški, ustvarja nezadovoljstvo in ogorčenje ter kali dobre odnose med zavezniški. To nikakor ni v interesu Velike Britanije, pa tudi ni v interesu Jugoslavije, ki želi imeti dobre odnose s to zavezniško državo.

DELAVKE IŠČEJO ::
URGENT
WE NEED AT ONCE
KITCHEN MAIDS & TRAY MAIDS
8 HOUR DUTY
PERMANENT POSITIONS
APPLY AT ONCE
BOULEVARD HOSPITAL
46-04 — 31st AVENUE
LONG ISLAND CITY
RA 8-2900
(179—185)

HIŠNO DELAVKO
SE POTREBUJE!
IZURJENA — PRIPROČILA — SPI NOTRI — PRIVATNA SOBA IN KOPALNICA
NAKLONJENA OTROKOM (2)
DOBRA PLAČA
Pokličite PR 4-0160

ŠIVALKE — SLAMA
SLAMNİKARICE in UČENKE
STALNO DELO DOBRA PLAČA
MAYER NOVELTIES, 68-10 — 58th Ave., Maspeth, L. I. Newtown 9-7046
9—20

POTREBUJE SE
HIŠNO DELAVKO
PRIPROSTO KUHANJE, MAJHNA DRUŽINA, IZVRSTNA PLAČA
473 CROWN STREET
BROOKLYN
SLOCUM 6-2735
(180—181)

POTREBUJE SE
HIŠNO DELAVKO
DOBERO KUHANJE
SPI NA LASTNEM DOMU
1 V DRUŽINI
DOBRA PLAČA
BU 8-9585
(180—182)

POTREBUJE SE
HIŠINJO
ZA SPLOŠNO DELO
MLADA, ČEDNA, DOBRA PRIPROČILA — \$125. MENEČNO
Spi notri ali na svojem domu.
PE 6-3178
(180—182)

POTREBUJE SE
MOČNO ŽENSKO
POTREBUJE SE
ZA POMOČ STAREJŠI ŽENSKI in tudi da opravi hišno delo. — Lahko spi notri ali na lastnem domu. Dobra prilika za pravega človeka. — Dobra plača. Vprašajte takoj. Pokličite AC 4-6892 ali pa AC 4-3663
(180—182)

Finishers — Complete
DRESSMAKERS
ON FINE DRESSES
EXCELLENT SALARY
PERMANENT POSITION
Apply at:
SPORT LEE
65 W. 56th ST., N. Y. C.
(178—184)

MANICURIST — HAIRDRESSER
Full time; Short hours; 5 day week
CALL Dickens 2-8533
1009 RALPH AVENUE near TILDEN
B'KLYN — Church Ave Trolley or Foster Ave Bus connects with IRT & BMT Newkirk Ave Stations
(175—181)

GIRL
COSTUME JEWELRY ASSEMBLERS
EXPERIENCED — NEAT
MU 4-4378

Opozorite še druge, ki ne štajo "G. N." na to oglas. — Mogoče bo komu vstrčeno.

New Jersey ::
HELP WANTED — EMBROIDERY
GIRLS
TO LEARN WOMEN'S NECKWEAR TRADE
PAID WHILE YOU LEARN
We will teach a job best suited to your adaptability
YEAR ROUND WORK
Ideal Air-conditioned Factory
W. F. BREUSS
5508 POLK STREET
WEST NEW YORK, N. J.
(175—181)

ATTENTION
GIRLS & WOMEN
SHOES
EXP. ALL AROUND FOLDER & FITTER ON SAMPLE SHOES
Clean Factory — GEORGE NEKJEAN
081 — 5th AVENUE
8th Floor Room
(179—181)

NAILHEAD WORKERS
for FINE WORK on BELTS & SHOES — WE NEED PRECISION WORKERS, ACCUSTOMED TO MAKING HIGH SALARIES — Light Airy Workroom — Radio Apply: RENE AIRT
635 — 8th AVE., (41st St.) N.Y.
(179—181)

ŠIVALKE
IZURJENE NA
ŽENSKO SPOJNE PERILO
Moderna tovarna — Stalno delo: Dobra plača — Vprašajte
TRIANGLE UNDERWEAR CORP.
135 MADISON AVE., N. Y. C.

POTREBUJE SE IZURJENO
HIŠNO DELAVKO IN KUHANICO
Lahko pranje; prijetna okolica, lastna soba in kopalnica — Pomagati oskrbeti 9-letnega otroka. Majhna družina. Dobra pripročila — dobra plača.
SU 7-4653

WANTED — EXPERIENCED
BOW MAKERS
GOOD SALARY
PLEASANT SURROUNDINGS
RYTON CO.
1033 — 6th AVE
WI 7-1320
(179—181)

POTREBUJE SE
HIŠINJO
ZA SPLOŠNO DELO
LAHKO KUHANJE — OTROK V DRUŽINI: LAHKO PRANJE; SPI NOTRI, DOBER DOM, DOBRA PRIPROČILA
TRA 7-4870

ŠIVALKE
IZVEŽBANE NA
MOŠKE SLAMNIKE
BOX IN ZIG-ZAG STROJE
BOLIVIAN HAT CO.
663 BROADWAY
GR 7-5132
9—18

GIRLS — WOMEN (no experience necessary) — LIGHT ASSEMBLY WORK
C. D. WOOD ELECTRIC CO.
826 Broadway, near 12th St. N. Y. C.
9—20

New Jersey ::
WANTED
LEARNERS
Coconut
Shaving

We Train You
GUARANTEED RATE
WHILE LEARNING
FRANKLIN BAKER
DIVISION
General Food Corporation
15th & Bloomfield Sts.
Hoboken, N. J.
(174—187)

New Jersey ::
HELP WANTED — EMBROIDERY
GIRLS
TO LEARN WOMEN'S NECKWEAR TRADE
PAID WHILE YOU LEARN
We will teach a job best suited to your adaptability
YEAR ROUND WORK
Ideal Air-conditioned Factory
W. F. BREUSS
5508 POLK STREET
WEST NEW YORK, N. J.
(175—181)

Angleško-Slovenski
BESEDNJAK
Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil
Dr. FRANK J. KERN
V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platno in ima 273 strani.
Cena je \$5.00
Naročite jo pri:
KNJIGARNI "GLASA NARODA"
216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

SERZANT DIAVOLO

:: :: Spisal MARCEL PRIOLLET :: ::

Maxime je korakal počasi po mestu. Srečeval je ljudi, ki so se razposajeno smejali, pa tudi ženske, ki so se poželjivo ozirale za njim. Nekje je sviral orkester. Dišalo je po rožah. Globoko zamisljen je šel kar tja v en dan. Morda je razmišljal, da preživlja zadnji večer sredi karnevala. Čez nekaj dni bo zopet daleč tam v Maroku, izročeni na milost in nemilost vojni furiji.

Morda je tudi razmišljal, da ima pred povratkom na bojišče polno pravico biti vsaj nekaj ur srečen.

Izpremenil je smer in kmalu je bil pod arkadami na Garibaldijevem trgu.

Ozrl se je na okno Magdaleniinega stanovanja. Za zaveso je opazil lučico, kakor da mu daje znamenje. Nekaj časa je še pomisljal, potem je pa urno zavil v hišo in hitel po stopnicah k Magdaleni.

— Moj zadnji poset, — je zamrmral, ko se je ustavil pred Magdaleniinimi vrati in pozvonil.

Magdalena mu je takoj odprla. Bila je dostojanstvena in lepa v dolgi pisani halji, pod katero so se videle oblike njenega zapeljivega telesa.

— Vi... Tako pozno! — je vzkliknila prijetno presenečena.

Nasmehnila se je in pokazala dve vrsti snežnobelih zob.

Magdalena de Voulnes je morala biti res prava komedijantka, da se je znala tako imenitno premagovati.

Ze zjutraj je vedela, kaj se je bilo zgodilo v vili na Mont Boronu pčilo uro po tem, ko je zapustila bratovščino "Črne perunike", v kateri je doživela tako bridko razočaranje.

Vedela je, da išče policija na vse pretege damo, katero je poznala samo pod imenom "Vohunka palač". Pred seržantovim prihodom je preživela nekaj ur v silnem strahu. Bila je tako zbegana, da ni vedela, kaj početi.

V skrbeh in strahu je imela samo eno tolažbo. Veselilo jo je, da je mlada kneginja Kantemirova še vedno v njenih rokah.

Lastila si je pravico do Beatricinega življenja. Po glavi sta ji rojila dva izhoda. Lahko bi umorila Beatrico in se osvetila Maximu de Frileuse. Lahko jo pa tudi obdrži v kletki kot talca, katerega izpusti samo proti visoki odkupnini.

V hipu, ko je stopil pred njo seržant Diavolo, se še ni bila odločila, kaj storiti.

Videč pred seboj krepko Maximovo postavo, je nehoti pomislila, da je Beatricina usoda odvisna od tega poseta.

Odvedla je seržanta v sobo in ga vprašala, zakaj prihaja tako pozno.

— Poslovit sem se prišel, — je odgovoril zamisljeno.

— Poslovit? Mislila sem, da so vam dopust podaljšali, ker se ne počutite dobro. Bolni voljki ne spadajo na bojišče.

— Že res, toda moje zdravje ni tako zrahljano, da bi se ne mogel vrniti na bojišče. Jutri zjutraj odpotujem. To sem trdno sklenil.

— Trdno? — je ponovila Magdalena de Vaulnes nekam škodoželjno.

— Da.

Po kratkem presledku je vprašala na videz nedolžno:

— Kaj vam res ne bo prav nič žal, da morate odpotovati?

— Lagal bi, če bi trdil, da mi ne bo, draga prijateljica, — je odgovoril Maxime. — Verjemite, da mi bo slovo od Nizze zelo težko.

Vse življenje si bom očitil, da nisem dovolj pazil na Beatrico. O, če bi bil slutil, da ji preti nevarnost, bi je pač ne bila doletela tako bridka usoda.

Da nima moja sestra drugega zaščitnika, bi najbrž sploh ne odpotoval iz Nizze. Smatral bi za svojo sveto dolžnost posvetiti ji vse sile, čeprav bi moral zato zanemarjati druge dolžnosti.

Toda zdaj je položaj drugačen. Beatrice ima moža, ki jo bo znal najti ali pa osvetiti se lo-povom.

— Res je, — je pritrdila Magdalena hinavsko. — Prepričana sem, da stori knez Kantemir vse, da najde svojo ženo. Baje je milijonar. Ali ne mislite, da bi dal del premoženja tistemu, ki bi mu vrnil ljubljeno ženo?

— Ne sumo del, do zadnjega vinarja bi dal za Beatrico! — je vzkliknil Maxime de Fri-leuse.

Magdaleni so se zaiskrile oči.

— Prepričan sem celo, — je nadaljeval seržant Diavolo, — da bi bil Boris najuspešnejši človek na svetu, če bi izgubil vse premoženje, samo da bi mu ostalo bogastvo Beatricine ljubezni.

Pa tudi jaz bi hvalil nebo, da mi je vrnilo drago sestro.

— Vi in vaš svak bi bila torej srečna, če bi se Beatrice vrnila, čeprav bi prišla oba na be-raško palico — je vprašala Magdalena.

— Da, neizrečeno srečna bi bila.

Vohunka se je morala premagovati, da ni prišla z barvo na dan. Maximov odgovor je bil balzam za njen poblep po bogastvu. Toda na drugi strani se je zavedala, da bi ne dosegla zaželjenega cilja, če bi izpustila Beatrico, kajti to bi pomenilo osrečiti moža, kateremu se je hotela osvetiti.

A to ni bil njen cilj.

... Dalje prihodnjic.

SEZIMO V ROKE TOVARIŠEM V SOVJETSKI ZVEZI

Pozdravne besede OTONA ŽUPANČIČA na ustanovnem običnem zboru Društva za kulturno sodelovanje Slove-nije s Sovjetsko zvezo dne 19. junija, 1945 v Ljubljani.

Odprimo vsa okna na ste-sipu razvalin. Mi pa smo vede-žaj, odprimo jih na vzhod luči in zraku, da nam preženeta temo in zatohlost zadnjih let. Tudi vrata odprimo: Aleksan-der Sergejevič Puškin čaka za-naj, in Taras Sevcenko, poz-draviti nas hočeta z dolgim spremstvom svojih nasledni-kov. Sprejmimo jih z odprtimi rokami.

Kakšna državniška zabloda, ograditi petino zemeljske kro-gle z neprelomljivim zidom in nam dopovedati, da je ves ta ogromni prostor kulturna div-jina, torišče surovega materi-alizma brez vsakršnih idealov, iz katerega mora vdreti k nam zanikanje duševnosti, uničeva-nja pridobitev zapadnega člo-veštva, zatiranje narodne zave-sti in pogube slovenskega na-roda. Slikati kipeče duhovno dogajanje in prerajanje vzhoda kot pogrezanje v azijsko barbarstvo, ki preti izpodkopa-ti in omajati več kod dvatisoč-letno zgradilo evropske misel-nosti.

In tako modrost so nam tla-čili v glavo prav tisto dobo, ko smo čutili najbolj nečloveško barbarstvo na lastni koži, ko so nam visoki kulturoznosci re-zali jermene iz hrbov, ko je bila nad Slovenci sklenjena brezdušna sodba, ki bi jih bila čez noč za večno izbrisala s podedovanih tal, ako bi ne bi-lo to azijsko barbarstvo s svojimi silnimi armadami re-šilo nas in vse Evrope naj-strahotnejše usode, smrti in suženjstva.

Res, ko bi bila ta petina nam prepovedanega sveta sa-mo pol podobna svojemu opi-su, bi se morala že zdravljaj zadržati v morju krvi in po-

li in vemo, da tam raste novo človeštvo na osnovi bratskega sožitja vseh velikih pa tudi najmanjših narodov. Moskva je objela vse živo okoli sebe, strnila vse raznolike sile v veliko človeško enoto, v kateri prispeva sleherna edinica po svojih posebnih lastnostih, spo-sobnostih in močeh k delu za skupnost in uživa plodove tega dela. To je bujno, polnokrvno življenje, kjer se gibajo roke v ritmu dela, ki ga ravna znan-stveni um in s katerega zveni pesem in klije umetnost. Tam se je ustvarilo mogočno sozvo-čje dela, znanosti in umetno-sti, sozvočje, izvirajoče iz ra-dosti in razlivaajoče radost na vse strani.

Da, kakšna zabloda, sloven-sko dušo, ki je od nekdanj hre-penela iz utesnjenosti in si is-kala dopolnitve v slovanstvu, hoteti ločiti od velikega, čudo-vitega ruskega naroda, matice slovanstva, a ne omejeno šovi-nističnega, temveč občečlove-ško širokega, da imajo v njem prostora vse zdrave duhovne struje vsega sveta. Osiromašeli bi, ako bi še dolgo ostali iz-ključeni od tega napetega to-ka duševnosti. Sezimo hitro v roke našim tovarišem v Sovjet-ski zvezi, obogatimo se z nji-hovimi čustvi, mislimo in iz-sledki, z njihovimi novimi po-gledi na življenje, z njihovimi najglobljimi sanjami. Mi pa ponesimo k njim Prešerna in Cankarja, in morda najdejo tudi v nas sodobnikih vsaj zrnca zanimivega in pažnje vrednega! Gotovo pa je, da naj-dejo odkritosrčno tovarištvo in pravo ljubezen.

SANS.

TRST JE POD ITALIJO GOSPODARSKO HIRAL

Ravnatelj tržaške trgovin-ske zbornice doktor Christian je v razgovoru z dopisnikom Tanjuga navedel nekaj po-membnih podatkov o prometu tržaške luke, iz katerih je raz-vidno, da tržaška luka pod Italijo nikoli ni dosegla obse-ga kakor pred prvo svetovno vojno. Leta 1913. je znašal skupni promet tržaške luke 34,5 milijona met. stotov (uvoz 23,1, izvoz 11,4 milio-na met. stotov). Leta 1921. je znašal ta promet le še 14,9 milijona met. stotov. Trst je s tem, da je pripadel Italiji, prišel gospodarsko hirati. V dobi gospodarske konjunktore se je promet sicer dvignil in je dosegel leta 1929. 28,9 mi-lijona met. stotov, vendar je še precej zaostajal za letom 1923. V poznejši dobi gospo-darske krize pa je leta 1933.

SLUŽBO DOBI VDOVA ALI PRILETNO DEKLE ZA HIŠINJO. — Plača po dogovoru. Ako bo zadovoljnost, se pa tudi lahko omoži. Pišite pod šifro: Slu-žba", care of "Glas Naroda," 216 W. 18th St., New York 11, N. Y. — 9-21

Ne pozabite krvavečega na-roda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Sloven-skemu Pomožnemu Odбору

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00 STANE SEDAJ 3.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. — Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim-bolj izvežbati in izpopolniti.

Knjigarna Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York, 11, N. Y.

Vodniki in Preroki

JOSIP JURČIC (1844—1881).

Nadaljevanje...

Tam je Krška dolina. Prišli smo do Muljave. Sedaj šele vi-dimo, kako lepo lego ima ta pristna dolenska vas. Od Jur-čičevih časov so vaščani nekaj svojih hiš prezidali, a vidijo se še one stare domače kmečke hišice, ki so ravno vsled svoje preprostosti imele na sebi to-liko vaske poezije. Taka je tu-di Jurčičeva rojstna hiša. — Stopimo s ceste po obronkih navzgor in obstojimo pred njo. Koliko lepih spominov nas obi-de pred to tako našo kmečko hišo! Ob hiši je vrt. Tam sto-ji še ona tepka, pod katero je ležal Jurčič, ko je prišel v jeseni 1879. obiskat svojo osle-pelo mater in se je prehladil. Iz hiše stopi prileten mož, Jur-čičev brat. Prijazno nas po-zdravi. Začne se razgovor. — Marsiakaj zanimivega izvemo o pisatelju in prejšnjih časih. Toda mi bi pred vsem radi videli tisto čudotvorno peč, kjer je v dolgih zimskih večerih sedel stari ded in pripove-doval zgodbe o starih časih. Vstopimo. Še vse je tako, kot je bilo. Mala kmečka soba ka-že še vse znake svoje pre-teklosti. In peč — uajpriljub-ljenejša bivališče in zavetišče naših kmečkih otrok — stoji v kotu kot nekdanj. Ob nji je prostoren, nekoliko v steno vdolben zidek ali zapeček. — Tam so sedeli ded, Jožek pa je ležal na peči, poslušal in pre-mišljal. In vrstila se je zgo-dba za zgodbo, zdaj o čarovni-cah, zdaj o roparjih, o Turkih in ciganih, o vojskah in kralju Matjažu, o tihotapcih in voja-ških beguncih, o Francozih in čudnih dolenskih dogodivšči-nah. Iz tega kraljestva bajk in povesi je prišel Jurčič na ljubljanske šole. Ker se je do-bro učil, je bil sprejet v Aloj-zijeve. Tam so prefekti spo-znali njegovo ljubezen do či-tanja in mu nudili, kar so mo-gli. "In tako dobri Jurčič" piše Fran Levec v svojih spo-minih, "nekega dne v roki tudi letnik 1858. Bleiweisovih 'No-vic' in tam najde v našem slov-stvu zgodovinski znamenito razpravo Levstikovo 'Napade slovenskega pisanja'. Trikrat je bral ta spis, ki je takrat v Slovencih napravil toliko hrupa, a vselej mu je vroče prihajalo, tako ga je raznel. Levstikov nauk: Slovenskim pisateljem se je od preproste-ga naroda učiniti, a ne po tu-jih zgledih in po svoji glavi pisati — ta zlati nauk si je Jurčič globoko vtisnil v svojo dušo, po tem nauku je pisal vse svoje žive dni."

Tako je Levstik našel svo-krat pet dni obživila ob enem

SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA"

V PESMARICI

so vključene sledeče

slovenske pesmi:

1. Podoknica — moški zbor s bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otoki zvon — mešani zbor
5. Pomladnaka — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altantaki odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz pesnika 126 — moški zbor
10. Sodci — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD